

Griego 1 · 1.º Bachillerato · Illes Balears

Cuadernillo de trabajo del profesorado: currículo oficial, secuenciación trimestral, situaciones de aprendizaje, rúbricas competenciales, DUA y comparativa autonómica frente al BOE.

Normativa Decret 33/2022, de 11 d'agost

Generado 26/05/2026 20:00

8 Competencias	17 Criterios	51 Saberes
--------------------------	------------------------	----------------------

Primer curso post-obligatorio. El alumnado entra con motivación y nivel muy variables tras 4.º ESO. Los criterios LOMLOE exigen ya razonamiento de nivel medio-alto y autonomía en el aprendizaje.

Índice

1. Resumen normativo

2. Competencias específicas (explicadas)

3. Criterios de evaluación (con evidencia)

4. Saberes básicos (con actividad de aula)

5. Rúbricas IA por competencia (niveles 1-4)

· Sugerencias DUA por CE

· Cómo programar paso a paso

1. Resumen normativo

Materia	Griego 1
Curso	1.º Bachillerato
Comunidad Autónoma	Illes Balears
Decreto autonómico	Decret 33/2022, de 11 d'agost
Particularidad	En Illes Balears, el catalán (modalidad balear) es lengua vehicular preferente y existe Llengua Catalana i Literatura con currículum propio.

2. Competencias específicas

Griego I

CE.1 · Valorar els moviments i accions que han promogut les llibertats en la història d'Espanya, utilitzant termes i conceptes ...

TEXTO OFICIAL

Valorar els moviments i accions que han promogut les llibertats en la història d'Espanya, utilitzant termes i conceptes històrics, a través de l'anàlisi comparada dels diferents règims polítics, per reconèixer el llegat democràtic de la Constitució de 1978 com a fonament de la nostra convivència i garantia dels nostres drets. La Constitució de 1978 va iniciar l'etapa de convivència pacífica i democràtica més llarga i duradora de la història d'Espanya. L'alumne ha de concebre l'estat social i de dret actual no sols com a resultat de l'enteniment i de l'acció de determinats dones i homes compromesos amb la llibertat, sinó també com el fruit de l'exercici diari de la ciutadania activa identificada amb els seus principis i inspirada en els seus valors. D'aquesta manera, s'ha d'interpretar la memòria democràtica, no sols com a efecte directe de l'experiència històrica de la Transició, sinó com a resultat del complex camí que el constitucionalisme ha recorregut des de 1812. Tot això implica considerar la història com un procés no lineal, d'avenços i reculades i valorar el que les diferents cultures polítiques han aportat al finançament del parlamentarisme i a l'establiment de la democràcia. Per a això resulta necessari desenvolupar estratègies comparatives sobre els diferents règims polítics que s'han succeït des de

RESUMEN CLARO

Traducir textos griegos justificando las decisiones mediante el análisis lingüístico y la comparación con las lenguas que conoces.

QUÉ HACE EL ALUMNADO

El alumnado traduce fragmentos de griego de dificultad progresiva y explica su traducción analizando la gramática y comparando con el español u otras lenguas.

NO ES

No es traducir sin pensar, ni memorizar reglas, ni leer en voz alta sin entender. Tampoco es solo verter palabras al español.

EJEMPLO DE ACTIVIDAD

Traducir una fábula de Esopo y redactar un breve informe que justifique cada elección de palabras y estructuras.

interpretar

CE.2 · Reconèixer i valorar la diversitat identitària del nostre país, per mitjà del contrast de la informació i la revisió crí...

TEXTO OFICIAL

Reconèixer i valorar la diversitat identitària del nostre país, per mitjà del contrast de la informació i la revisió crítica de fonts, prenent consciència del paper que juga en l'actualitat, per respectar els sentiments de pertinença, l'existència d'identitats múltiples i les normes i els símbols que estableix el nostre marc comú de convivència. La definició constitucional de la nació espanyola i el reconeixement d'altres identitats exigeixen l'estudi dels processos de nacionalització que es donen arran de la incorporació del concepte de sobirania nacional i de l'ús de la història per justificar-los. Una ciutadania informada i crítica ha de ser capaç d'interpretar discursos i idees diferents, incloent aquells que són contraris als seus i defensar la solidaritat i la cohesió com a base de la convivència, com també el respecte als símbols i normes comunes. La coexistència d'identitats, especialment les que tenen a veure amb el sentiment nacional, és un dels fets que més interès desperta en l'actualitat i que més tensió ha provocat en la societat espanyola de les últimes dècades. Com a fenomen polític i cultural, exigeix en l'alumne una aproximació rigorosa quant a la seva contextualització històrica, a través de l'anàlisi crítica de fonts i de la interpretació rigorosa d'aquestes. És també necessari que pugui descriure l'origen i evolució de l'Estat nacional, com també dels diferents nacionalismes i regionalismes, articulats en moviments polítics i culturals a partir del segle XIX. Igualment, ha de poder identificar l'origen de la idea d'Espanya i d'altres identitats territorials a través dels textos, des de les primeres formulacions i a través de l'evolució en el temps. D'altra banda, respectar els diferents sentiments de pertinença implica tractar-los en les diverses escales i dimensions i treballar sobre la compatibilitat d'identitats múltiples, valorant la riquesa de les diferents expressions i manifestacions. Finalment, prendre consciència històrica de l'articulació i organització territorial de l'Estat implica reconèixer les accions orientades a la centralització administrativa i política des del naixement de l'estat modern, els conflictes que ha generat i els models alternatius a la centralització.

RESUMEN CLARO

Usar raíces griegas para descifrar palabras cotidianas y nuevas.

QUÉ HACE EL ALUMNADO

El alumnado analiza étimos y formantes griegos en palabras de uso diario, compara con sus lenguas y deduce significados etimológicos.

NO ES

No es memorizar listas de raíces ni traducir literalmente del griego; es inferir significados a partir del origen.

EJEMPLO DE ACTIVIDAD

Analiza 'democracia', 'aristocracia' y 'teocracia' para identificar '-cracia' y predecir el significado de 'gerontocracia'.

interpretar

CE.3 · Analitzar i valorar la idea de progrés des de la perspectiva del benestar social i de la sostenibilitat, a través de la ...

TEXTO OFICIAL

Analitzar i valorar la idea de progrés des de la perspectiva del benestar social i de la sostenibilitat, a través de la interpretació dels factors modernitzadors de l'economia espanyola, l'ús de mètodes quantitius i l'anàlisi crítica de les desigualtats socials i territorials, per considerar l'emprenedoria, la innovació i l'aprenentatge permanent com a elements fonamentals en un entorn econòmic i professional en canvi constant. L'alumne ha de concebre que la sostenibilitat i el conjunt dels objectius de desenvolupament sostenible constitueixen un principi inexcusable, tant a nivell local com global i tant per afrontar l'emergència climàtica com per aconseguir els nivells mínims de justícia social. Una perspectiva que impliqui la mirada crítica a la idea del progrés, als seus plantejaments filosòfics i econòmics i a les seves derivacions polítiques, ha de considerar les conseqüències que ha generat el creixement econòmic que, històricament, no ha tingut en compte entre les seves prioritats ni la distribució de la riquesa ni els efectes ambientals. L'estudi de la modernització econòmica exigeix, doncs, posar en contacte les estructures a llarg termini, que a Espanya s'han mantingut des de l'època medieval, com és el cas de la propietat de la terra, amb el mitjà i curt termini, vinculant-les amb conjuntures concretes com els elevats costos per la implicació en els conflictes bèl·lics de l'època moderna, el comerç colonial o les polítiques comercials. També s'ha de prestar atenció especial a l'estudi comparatiu de l'evolució del capitalisme i la industrialització a Espanya amb la d'altres països europeus que ens serveixen de referència, a través de l'anàlisi dels ritmes de creixement respectius. Manejar aquest quadre de magnituds suposa, per altres, l'exercici d'habilitats econòmiques, l'ús de bases estadístiques, la lectura de gràfics, el maneig de dades i recursos digitals i l'ús d'aplicacions

RESUMEN CLARO

El alumnado lee textos griegos auténticos y capta su valor artístico e histórico.

QUÉ HACE EL ALUMNADO

El alumnado lee fragmentos en griego, analiza su contexto histórico y explica su influencia en la literatura europea.

NO ES

No es traducir palabra por palabra ni memorizar fechas. No es un resumen argumental sin análisis.

EJEMPLO DE ACTIVIDAD

Analizar un pasaje de Safo identificando temas líricos y su recepción en poetas románticos.

interpretar

CE.4 · Prendre consciència de la diversitat social a través de l'anàlisi multidisciplinària dels canvis i continuïtats de la so...

TEXTO OFICIAL

Prendre consciència de la diversitat social a través de l'anàlisi multidisciplinària dels canvis i continuïtats de la societat espanyola al llarg del temps, l'evolució de la població, els nivells i maneres de vida, les condicions laborals i els moviments i conflictes socials, per valorar l'abast de les mesures adoptades i els progressos i limitacions per avançar en la igualtat, el benestar, la justícia i la cohesió social. L'increment dels nivells d'equitat i igualtat constitueix el criteri ètic des del qual valorar el desenvolupament humà d'un país i mesurar l'abast dels seus assoliments socials. L'alumne ha de percebre la gran heterogeneïtat i complexitat de la societat espanyola al llarg de la seva història, cosa que resulta necessari analitzar per entendre la seva evolució demogràfica, els desequilibris territorials i el desigual accés als recursos, als drets i a la participació en el poder. Per a això requereix combinar l'estudi històric amb les aportacions de disciplines com són, entre altres, l'antropologia, la psicologia social, les ciències polítiques o la sociologia, a fi d'interpretar les diferents respostes, individuals i col·lectives, que es donen davant situacions d'adversitat, incompliment d'expectatives o davant la percepció de la injustícia. Una interpretació aquesta que ha de centrar-se en el subjecte i en les experiències col·lectives, en les maneres de vida, les mentalitats, l'estructura cultural i les emocions, per mitjà de l'anàlisi de fonts documentals literàries o audiovisuals, a través de la lectura de publicacions i de la premsa d'època, com també de la consulta de biblioteques i hemeroteques digitals, amb la finalitat de percebre la multiplicitat d'accions de protesta que s'han produït tant en el món agrari com en l'urbà, des de les societats de l'Antic Règim al proletariat industrial i altres moviments socials més recents. Resultarà igualment necessari atendre les mesures que, des de l'estat i altres institucions, s'han adoptat per gestionar els conflictes, pal·liar les desigualtats, neutralitzar la tensió social o reprimir les pertorbacions de l'ordre, per generar en l'alumne una perspectiva que el porti a valorar l'ampliació progressiva dels drets laborals i socials, la inclusió de les minories i la cohesió d'una societat múltiple i diversa, combatent tot tipus de discriminació.

RESUMEN CLARO

Los estudiantes analizan la Grecia antigua y la comparan con hoy para valorar su herencia democrática.

QUÉ HACE EL ALUMNADO

El alumnado examina aspectos personales, religiosos y políticos de la civilización griega, los compara críticamente con el presente y justifica su legado.

NO ES

No es memorizar datos sobre Grecia ni recitar fechas; es establecer conexiones críticas entre pasado y presente.

EJEMPLO DE ACTIVIDAD

Compara la Asamblea ateniense con un pleno municipal actual en un ensayo breve de 10 líneas.

analizar

CE.5 · Analitzar críticament el paper de les creences i de les ideologies en l'articulació social, en l'ús del poder i en la co...

TEXTO OFICIAL

Analitzar críticament el paper de les creences i de les ideologies en l'articulació social, en l'ús del poder i en la configuració d'identitats i projectes polítics contraposats, a través de l'estudi de fonts primàries i textos historiogràfics i la fonamentació de judicis propis, per debatre sobre problemes actuals, transferir coneixement, valorar la diversitat cultural i mostrar actituds respectuoses davant idees legítimes diferents a les pròpies. Les creences i les ideologies han constituït un dels principals eixos vertebradors de la societat, a partir dels quals s'han generat els més importants espais de sociabilitat, de creació de vincles i d'identitats col·lectives. L'alumne ha d'identificar els canvis en les creences i pràctiques religioses, les formes de pensament i les concepcions polítiques que han anat emergint i transformant-se des de l'etapa de l'Absolutisme i l'Estat Liberal fins a l'actual societat democràtica. A través de la lectura de manifestes, articles de premsa o debats parlamentaris ha de poder inferir els projectes polítics que van motivar els enfrontaments entre fraccions, partits i moviments polítics de l'època contemporània, des del carlisme i les diferents forces monàrquiques al republicanisme i les ideologies revolucionàries. Especial interès cobra, per la significació històrica i l'intens debat social que suscita, el procés reformista i democratitzador que va emprendre la II República, com també les reaccions antidemocràtiques que es van generar davant el seu avenç i el cop d'estat que va suposarne l'acabament. Resulta necessari que l'alumne formi judicis propis argumentats en fonts fiables i en treballs històrics contrastats, que evitin la desinformació i afavoreixin el diàleg. La Guerra Civil i el Franquisme donen compte del grau de violència que poden adquirir els conflictes i de les conseqüències de l'ús dictatorial del poder, fets, traumàtics i dolorosos, que s'han de conèixer amb rigor perquè mai més no tornin a produir-se. Analitzar aquest complex entramat de corrents ideològics i lluites polítiques requereix, en fi, l'aproximació a la historiografia i a la manera amb què

RESUMEN CLARO

El alumnado valora la herencia griega como inspiración viva para entender creaciones actuales.

QUÉ HACE EL ALUMNADO

El alumnado examina monumentos, obras y textos griegos, los relaciona con ejemplos modernos y explica su influencia.

NO ES

No es memorizar datos ni hacer visitas turísticas sin reflexión; es conectar críticamente pasado y presente.

EJEMPLO DE ACTIVIDAD

Compara el friso del Partenón con la fachada de un museo actual y redacta un breve análisis de la influencia.

valorar

CE.6 · Interpretar el valor geoestratègic d'Espanya i la seva connexió amb la història mundial, assenyalant les analogies i sin...

TEXTO OFICIAL

Interpretar el valor geoestratègic d'Espanya i la seva connexió amb la història mundial, assenyalant les analogies i singularitats de l'evolució històrica en un context global canviant, per mitjà de la cerca i el tractament d'informació, per avalar els compromisos del nostre país en matèria de cooperació i seguretat, promoure actituds solidàries i assumir els valors de l'uropeisme. Una aproximació comprensiva a la història d'Espanya ha de partir d'una visió espacial i cartogràfica, deduïnt com la seva ubicació li ha permès formar part dels principals itineraris històrics de la humanitat i dels processos clau que han ocorregut entorn de les seves principals geogràfiques: el Mediterrani, l'Atlàntic i l'Europa continental. Valorar i interpretar el llegat històric i cultural des de la romanització fins als nostres dies, permet que l'alumne connecti el present amb el passat i identifiqui el paper que han jugat les relacions internacionals en un món cada vegada més interconnectat. Això necessita manejar un marc comparatiu que eviti caure en una imatge singular de l'evolució històrica espanyola basada en mites i estereotips, com la llegenda negra o la idea de decadència després de la fi de l'imperi i les successives crisis colonials, que l'allunyen del seu context interpretatiu. L'estudi d'aquest conjunt ampli de temes històrics requereix de processos inductius basats en l'exercici de l'autonomia i la maduresa personal i en el desenvolupament de processos avançats de cerca, selecció i tractament crític de la informació, que permetin a l'alumne elaborar el coneixement propi en diferents formats, com ara informes, esquemes, portafolis i síntesis. Una mirada històrica des del present ha d'incloure també una anàlisi del paper que representa l'Espanya d'avui en el món, assumint els compromisos que suposen la pertinença a la Unió Europea i a altres organismes internacionals i promovent en els alumnes una consciència de seguretat i cooperació nacional i internacional, reconeixent els instruments dels que disposa l'Estat per preservar els drets, llibertats i benestar de la ciutadania i valorant el paper d'institucions i entitats dedicades a la cooperació i l'ajuda humanitària.

CE.7 · Incorporar la perspectiva de gènere en l'anàlisi de l'Espanya actual i de la seva història, a través de la contextualitz...

TEXTO OFICIAL

Incorporar la perspectiva de gènere en l'anàlisi de l'Espanya actual i de la seva història, a través de la contextualització històrica de fonts literàries i artístiques i la recerca sobre el moviment feminista, per reconèixer la seva presència en la història i promoure actituds en defensa de la igualtat efectiva de dones i homes. La perspectiva de gènere respon a una exigència ètica en les societats contemporànies i té per objecte comprendre quina és la situació real de la igualtat entre dones i homes a l'Espanya actual, valorar els avenços aconseguits i plantejar els reptes del futur. Incorporar aquesta visió als estudis històrics permet a l'alumne situar en un lloc central nous conceptes en l'estudi de les relacions socials, analitzant els mecanismes de dominació, control, subordinació i submissió que s'han mantingut al llarg de la història. Identificar l'absència de la dona, tant a títol individual com col·lectiu, en la narrativa històrica, exigeix explorar noves fonts, especialment literàries i artístiques i també orals. En elles i a través de l'anàlisi d'estereotips, símbols i iconografies relacionats amb la dona i el món femení, en les quals es representin espais, activitats, rols, conductes, imatges i maneres de vida, es poden contextualitzar temporalment i espacial les relacions de gènere i visibilitzar la seva presència en la història. Tot això suposa també el rescat de les dones que van ser capaces de superar el silenci i l'oblit, dotant-les d'un protagonisme que la història escrita els ha negat relegant-les a personatges secundaris i irrellevants. Finalment, l'estudi de les lluites per l'emancipació i dels moviments feministes permet analitzar les estratègies d'acció, la connexió amb determinades cultures polítiques i moviments socials, identificar els antagonistes i associar els assoliments a la modernització del país, per mostrar una complexa trajectòria que ha de promoure actituds informades enfront de la situació secular de desigualtat entre homes i dones.

CE.8 · Valorar el patrimoni històric i cultural com a llegat i expressió de la memòria col·lectiva, identificant els significat...

TEXTO OFICIAL

Valorar el patrimoni històric i cultural com a llegat i expressió de la memòria col·lectiva, identificant els significats i usos públics que reben determinats esdeveniments i processos del

3. Criterios de evaluación

Griego I

Código	CE	Criterio + evidencia y contexto	Instrumento
1.1	CE.1	<p>Reconèixer el llegat democràtic i les accions en favor de la llibertat, identificant i comparant els diferents règims polítics i els seus respectius textos constitucionals, des de la fallida de la monarquia absoluta i els inicis de l'Espanya liberal a l'actualitat, utilitzant adequadament termes i conceptes històrics, valorar el grau i l'abast dels drets i llibertats que reconeixen i l'aplicació efectiva d'aquests.</p> <p>Traducir textos griegos con corrección, identificando unidades lingüísticas y comparando con otras lenguas.</p> <p><i>Evidencia:</i> El alumnado produce traducciones escritas de textos griegos, aplicando corrección ortográfica y expresiva, y analizando unidades lingüísticas.</p> <p><i>Contexto:</i> Ejercicios de traducción de frases o textos breves con análisis gramatical y comparación lingüística.</p> <p><i>Evitar:</i> Los alumnos suelen traducir palabra por palabra sin reorganizar la sintaxis griega al español.</p>	<p>Examen escrito</p> <p>Verbo: interpretar</p>
1.2	CE.1	<p>Identificar i valorar el paper de la Transició en l'establiment de la democràcia actual i de la Constitució de 1978 com a fonament i garantia dels drets i llibertats dels espanyols, a través de l'elaboració de judicis propis sobre els principals debats que afecten el sistema constitucional, mitjançant el domini de processos de cerca i tractament de la informació.</p> <p>Seleccionar el significado adecuado de palabras polisémicas y justificarlo con contexto y herramientas.</p> <p><i>Evidencia:</i> El alumnado entrega una traducción con anotaciones que justifican la elección del significado de palabras polisémicas basándose en el cotexto y el uso de diccionarios.</p> <p><i>Contexto:</i> Traducción de un texto griego con ayuda de diccionario, donde debe elegir y justificar acepciones.</p> <p><i>Evitar:</i> El alumnado elige la primera acepción del diccionario sin considerar el contexto ni la gramática.</p>	<p>Examen escrito</p> <p>Verbo: Seleccionar</p>
2.1	CE.2	<p>Contrastar la informació i desenvolupar processos de crítica de fonts analitzant l'origen i l'evolució de les identitats nacionals i regionals que s'han format al llarg de la història d'Espanya, reconèixer la pluralitat identitària del nostre país i respectar els diversos sentiments de pertinença.</p> <p>Deducir el significado etimológico de términos de uso común y especializado aplicando estrategias de reconocimiento de étimos y formantes griegos con atención a cambios fonéticos, morfológicos o semánticos.</p> <p><i>Evidencia:</i> El alumnado redacta el significado etimológico de términos cotidianos y especializados, explicando los cambios fonéticos, morfológicos o semánticos identificados.</p> <p><i>Contexto:</i> Análisis etimológico de palabras del léxico cotidiano y científico-técnico, con apoyo de diccionarios y guías de étimos.</p> <p><i>Evitar:</i> Evaluar solo el reconocimiento de étimos sin considerar los cambios semánticos o sin exigir la aplicación a términos nuevos.</p>	<p>Examen escrito</p> <p>Verbo: interpretar</p>

Código	CE	Criterio + evidencia y contexto	Instrumento
2.2	CE.2	<p>Identificar els diferents processos polítics, culturals i administratius que han tingut lloc en la formació de l'Estat i en la construcció de la nació espanyola, analitzant críticament els assoliments i els resultats de les accions dutes a terme i les reaccions generades, coneixent i respectant tant les identitats múltiples com els símbols i normes comunes que conformen el marc actual de convivència. -</p> <p>Explica, guiado, la relación del griego con lenguas modernas analizando elementos lingüísticos comunes.</p> <p><i>Evidencia:</i> El alumnado produce una breve exposición oral o escrita que relaciona un étimo griego con palabras de lenguas modernas.</p> <p><i>Contexto:</i> El alumnado, con ayuda del docente, analiza palabras de su lengua y busca su origen griego presentando conclusiones.</p> <p><i>Evitar:</i> Confundir étimos griegos con latinos en palabras de origen mixto.</p>	<p>Exposicion oral</p> <p>Verbo: explicar</p>
3.1	CE.3	<p>Analitzar l'evolució econòmica d'Espanya, els ritmes i cicles de creixement, valent-se del maneig de dades, representacions gràfiques i recursos digitals, interpretant el seu particular procés de modernització en el context dels països de l'entorn i els debats historiogràfics sobre el seu desenvolupament industrial, considerant l'emprenedoria, la innovació i l'aprenentatge permanent com a formes d'afrontar els reptes d'un entorn econòmic i professional en constant canvi.</p> <p>Interpretar y comentar textos griegos guiados, movilizando experiencia personal y comprensión del mundo para desarrollar sensibilidad estética.</p> <p><i>Evidencia:</i> El alumnado entrega comentarios escritos sobre fragmentos griegos, siguiendo pautas de análisis y reflexión.</p> <p><i>Contexto:</i> Lectura guiada de fragmentos, trabajo individual o en pares con preguntas de análisis y puesta en común.</p> <p><i>Evitar:</i> Confundir la traducción literal con el comentario literario; limitarse a traducir sin interpretar el texto.</p>	<p>Rubrica produccion</p> <p>Verbo: interpretar</p>
3.2	CE.3	<p>Entendre els diferents significats de la idea del progrés en els seus contextos històrics, desenvolupant l'estudi multicausal dels models de desenvolupament econòmic aplicats a l'Espanya contemporània i analitzant críticament la idea de modernització, valorant els seus efectes amb relació a la desigualtat social, els desequilibris territorials, la degradació ambiental i les relacions de dependència, així com reflectint actituds en favor dels Objectius de Desenvolupament Sostenible i els comportaments ecosocials.</p> <p>Comparar obras griegas con posteriores para identificar géneros, temas, tópicos y valores ético-estéticos.</p> <p><i>Evidencia:</i> El alumnado entrega un escrito comparativo donde analiza y explica géneros, temas, tópicos y valores de un texto griego en relación con otro posterior.</p> <p><i>Contexto:</i> Tras leer un fragmento griego y otro de la literatura posterior, el alumnado redacta un análisis comparativo guiado por preguntas del docente.</p> <p><i>Evitar:</i> Confundir tópicos literarios griegos con motivos universales, sin distinguir su origen clásico.</p>	<p>Rubrica produccion</p> <p>Verbo: analizar</p>

Código	CE	Criterio + evidencia y contexto	Instrumento
4.1	CE.4	<p>Descriure les grans transformacions socials i les diferents maneres d'organització i participació política que s'han produït a Espanya des del pas de l'Antic Règim a la nova societat burgesa, analitzant el sorgiment i l'evolució del concepte de ciutadania i de les noves formes de sociabilitat, utilitzant adequadament termes històrics i conceptes historiogràfics i identificant les desigualtats i la concentració del poder en determinats grups socials.</p> <p>Explicar y comparar procesos históricos, instituciones y costumbres griegas con las actuales, valorando cambios y derechos humanos.</p> <p><i>Evidencia:</i> El alumnado redacta un texto comparativo que explica instituciones griegas y actuales, y valora las adaptaciones y cambios.</p> <p><i>Contexto:</i> Los estudiantes investigan un aspecto de la cultura griega y elaboran un informe comparativo con la sociedad actual.</p> <p><i>Evitar:</i> Los alumnos suelen describir sin realizar una comparación explícita ni valorar los cambios.</p>	<p>Rubrica produccion</p> <p>Verbo: explicar</p>
4.2	CE.4	<p>Analtzar de manera multidisciplinària la diversitat i la desigualtat social existent en la història contemporània d'Espanya, l'evolució de la població i els canvis en les condicions i maneres de vida, interpretant les causes i motius de la conflictivitat social i la seva articulació en diferents moviments socials, considerant l'acció motivada dels subjectes i les mesures de diferent tipus adoptades per l'estat. Analtzar els diferents corrents ideològics del moviment obrer i camperol espanyol. Descriure les condicions de vida de la classe treballadora.</p> <p>Debatir sobre el legado griego en la sociedad actual usando estrategias retóricas, contrastando información y mostrando respeto por otras opiniones.</p> <p><i>Evidencia:</i> El alumnado participa en un debate guiado donde expone y contrasta argumentos sobre el legado griego, aplica estrategias retóricas y muestra empatía.</p> <p><i>Contexto:</i> Debate en clase sobre la influencia de la democracia griega en la actualidad.</p> <p><i>Evitar:</i> El alumnado no emplea estrategias retóricas (exordio, argumentación, peroratio) y se limita a opiniones personales no contrastadas.</p>	<p>Observacion sistematica</p> <p>Verbo: argumentar</p>
4.3	CE.4	<p>Deduir a través de l'estudi crític de notícies i dades estadístiques l'evolució de l'estat social, identificant els assoliments i reculades experimentades i les mesures adoptades per l'estat fins al present, l'evolució dels nivells de vida i de benestar, així com els límits i reptes de futur, des d'una perspectiva solidària en favor dels col·lectius més vulnerables.</p> <p>Elaborar trabajos de investigación autónoma sobre el legado griego usando fuentes fiables y respetando la propiedad intelectual.</p> <p><i>Evidencia:</i> El alumnado entrega un trabajo de investigación (digital o escrito) que analiza un aspecto del legado griego, citando fuentes contrastadas.</p> <p><i>Contexto:</i> Investigación guiada con búsqueda de fuentes, contraste y reelaboración en soporte variado.</p> <p><i>Evitar:</i> Trabajos que son meras recopilaciones sin reelaboración crítica; el alumnado no contrasta ni calibra la fiabilidad.</p>	<p>Rubrica produccion</p> <p>Verbo: elaborar</p>

Código	CE	Criterio + evidencia y contexto	Instrumento
5.1	CE.5	<p>Referir el paper que han representat les creences religioses i les institucions eclesiàstiques en la configuració territorial i política d'Espanya, considerant críticament aquells moments en què ha prevalgut la uniformitat i la intolerància contra les minories religioses o culturals.</p> <p>Analizar cómo el legado griego inspira producciones culturales y artísticas posteriores, identificando y explicando elementos materiales e inmateriales.</p> <p><i>Evidencia:</i> El alumnado entrega un análisis escrito o exposición oral en la que identifica y explica elementos del legado griego en una obra moderna, aplicando criterios dados.</p> <p><i>Contexto:</i> El alumnado examina una obra contemporánea (película, poema, edificio) y rastrea influencias griegas justificando su origen.</p> <p><i>Evitar:</i> Confundir legado material (objetos) con inmaterial (ideas, valores) y no vincularlos a la obra analizada.</p>	<p>Rubrica produccion</p> <p>Verbo: analizar</p>
5.2	CE.5	<p>Generar opinions argumentades, debatre i transferir idees i coneixements sobre la funció que han exercit les ideologies en l'articulació social i política de l'Espanya contemporània, comprenent i contextualitzant aquests fenòmens a través de la lectura de textos historiogràfics i identificant les principals cultures polítiques que han anat succeint-se, les seves formes d'organització i els diferents projectes polítics que representaven, expressant actituds respectuoses davant idees diferents a les pròpies.</p> <p>Investigar de forma guiada el legado griego, valorando su preservación y sostenibilidad.</p> <p><i>Evidencia:</i> El alumnado produce un informe o presentación sobre un elemento del patrimonio griego, analizando su importancia histórica y proponiendo medidas para su conservación.</p> <p><i>Contexto:</i> Investigación guiada en grupos sobre un vestigio griego local o virtual.</p> <p><i>Evitar:</i> Evaluar solo conocimientos factuales sobre el patrimonio griego, sin considerar las actitudes cívicas de preservación.</p>	<p>Rubrica produccion</p> <p>Verbo: analizar</p>
5.3	CE.5	<p>Emprar el rigor metodològic de la història en l'estudi de les grans reformes estructurals que va escometre la II República, identificant-ne els assoliments i les reaccions antidemocràtiques que es van produir i que van derivar en el cop d'estat de 1936, aproximant-se a la historiografia sobre la Guerra Civil i al marc conceptual de l'estudi dels sistemes totalitaris i autoritaris a través de la interpretació de l'evolució del Franquisme.</p> <p>Analizar el legado griego en el entorno aplicando conocimientos y reflexionando sobre su pervivencia; presentar resultados en soportes variados.</p> <p><i>Evidencia:</i> El alumnado produce un informe o presentación digital que identifica y analiza ejemplos del legado griego en su entorno, reflexionando sobre su uso y pervivencia.</p> <p><i>Contexto:</i> Investigación guiada sobre el legado griego en el entorno local y posterior exposición apoyada en tecnologías digitales.</p> <p><i>Evitar:</i> El alumnado enumera ejemplos sin profundizar en su significado o función actual.</p>	<p>Rubrica produccion</p> <p>Verbo: analizar</p>
6.1	CE.6	<p>Assenyalar els reptes globals i els principals compromisos de l'Estat espanyol en l'esfera internacional, així com els que es deriven de la seva integració a la Unió Europea, a través de processos de cerca, selecció i tractament de la informació, així com del reconeixement dels valors de la cooperació, la seguretat nacional i internacional, la sostenibilitat, la solidaritat, l'uropeisme i l'exercici d'una ciutadania ètica digital.</p>	

Código	CE	Criterio + evidencia y contexto	Instrumento
6.2	CE.6	Reconèixer el valor geoestratègic de la península Ibèrica, identificant el ric llegat històric i cultural generat arran de la seva connexió amb processos històrics rellevants, caracteritzant les especificitats i singularitats de la seva evolució respecte a altres països europeus i els estereotips associats a aquestes, així com la influència de les relacions internacionals.	
7.1	CE.7	Introduir la perspectiva de gènere en l'observació i anàlisi de la realitat històrica i actual, identificant els mecanismes de dominació que han generat i mantingut la desigualtat entre homes i dones, així com els rols assignats i els espais d'activitat ocupats tradicionalment per la dona.	
7.2	CE.7	Constatar el paper relegat de la dona en la història analitzant fonts literàries i artístiques, valorant les accions en favor de l'emancipació de la dona i del moviment feminista i recuperant figures individuals i col·lectives com a protagonistes silenciades i omeses de la història. -	
8.1	CE.8	Fer treballs d'indagació i recerca, iniciant-se en la metodologia històrica i la historiografia, mitjançant la generació de productes relacionats amb la memòria col·lectiva sobre esdeveniments, personatges o elements patrimonials d'interès social o cultural de l'entorn local, considerant el patrimoni històric com un bé comú que s'ha de protegir.	

4. Saberes bàsics

Griego I

Saberes bàsics del decreto

#	Saber oficial	Resumen claro y actividad de aula
1	Unitats lingüístiques de la llengua grega	
2	Alfabet, pronunciació i accentuació de la llengua grega clàssica	
3	Classes de paraules. Funcions i sintaxi dels casos	
4	Concepte de llengua flexiva: flexió nominal i pronominal (sistema casual i declinacions) i flexió verbal (el sistema de conjugacions)	
5	Sintaxi oracional: funcions i sintaxi dels casos	
6	Estructures oracionals. La concordança i l'ordre de paraules en oracions simples i oracions compostes	
7	Formes nominals del verb. La traducció: tècniques, processos i eines	
8	L'anàlisi morfosintàctica com a eina de traducció	
9	Estratègies de traducció: formulació d'expectatives a partir de l'entorn textual (títol, obra, etc.) i del propi text (camps temàtics, famílies de paraules, etc.), com també a partir del context; coneixement del tema; descripció de l'estructura i gènere; peculiaritats lingüístiques dels textos traduïts (discurs directe/indirecte, ús de temps verbals, gèneres verbals, pregunta retòrica, etc.); errors freqüents de traducció i tècniques per evitar-los	
10	Eines de traducció: glossaris, diccionaris, atlas o correctors ortogràfics en suport analògic o digital, etc	
11	Lectura comparada de diferents traduccions i comentari de textos bilingües a partir de terminologia metalingüística	
12	Recursos estilístics freqüents i la seva relació amb el contingut del text	
13	Estratègies bàsiques de retroversió de textos breus	

#	Saber oficial	Resumen claro y actividad de aula
14	La traducció com a instrument que afavoreix el raonament lògic, la constància, la memòria, la resolució de problemes i la capacitat d'anàlisi i síntesi	
15	Acceptació de l'error com a part del procés d'aprenentatge i actitud positiva de superació	
16	Estratègies i eines, analògiques i digitals, individuals i cooperatives, per a l'autoavaluació, la coavaluació i l'autocorrecció	

Saberes básicos del decreto

#	Saber oficial	Resumen claro y actividad de aula
1	Sistemes d'escriptura al llarg de la història	
2	L'alfabet grec: la seva història i influència posterior. Regles de transcripció de l'alfabet grec a les llengües d'ensenyament	
3	De l'indoeuropeu al grec. Etapes de la llengua grega	
4	Lèxic: procediments bàsics de composició i derivació en la formació de paraules gregues; lexemes, sufixos i prefixos d'origen grec en el lèxic d'ús comú i en l'específic de les ciències i la tècnica; significat i definició de paraules d'ús comú en les llengües d'ensenyament a partir dels seus ètims grecs; influència del grec en l'evolució de les llengües d'ensenyament i de la resta de llengües que conformen el repertori lingüístic individual de l'alumne; tècniques bàsiques per a l'elaboració de famílies lèxiques i d'un vocabulari bàsic grec de freqüència	
5	Interès per conèixer el significat etimològic de les paraules i la importància de l'ús adequat del vocabulari com a instrument bàsic en la comunicació	
6	Respecte per totes les llengües i acceptació de les diferències culturals dels seus parlants	
7	Eines analògiques i digitals per a l'aprenentatge, la comunicació i el desenvolupament de projectes amb altres parlants o estudiants de grec	

#	Saber oficial	Resumen claro y actividad de aula
8	Expressions i lèxic específic bàsic per reflexionar i debatre sobre la comunicació, la llengua, l'aprenentatge i les eines de comunicació i aprenentatge (metallenguatge)	

Saberes básicos del decreto

#	Saber oficial	Resumen claro y actividad de aula
1	L'èpica i el teatre grecs i els seus principals autors i obres com a eines de transmissió del món clàssic al llarg de la història	
2	Tècniques per al comentari i anàlisi lingüística i literària dels textos literaris grecs: tema, resum, característiques del gènere, tòpics literaris,	
3	Influència de la literatura grega en la producció cultural europea: la Analogies i diferències	
4	Reconeixement de la qualitat literària d'un text	
5	Interès cap a la literatura com a font de plaer i de coneixement del món	
6	Respecte per la propietat intel·lectual i drets d'autor sobre les fonts consultades i continguts utilitzats: eines per al tractament de dades bibliogràfiques i recursos per evitar el plagi	

Saberes básicos del decreto

#	Saber oficial	Resumen claro y actividad de aula
1	El poble grec i el seu marc geogràfic: Grècia insular, Grècia peninsular, Grècia continental. El paper de la geografia en la història de Grècia	
2	El procés d'expansió de Grècia colonial: Grècia asiàtica i la Magna Grècia	
3	Grans etapes i fites històriques de la civilització grega	
4	Llegendes i episodis fonamentals de la història de Grècia; els seus protagonistes i la seva importància per a Europa	
5	Història i organització política i social de Grècia com a part essencial de la història i cultura de la societat actual: Atenes i Esparta	

#	Saber oficial	Resumen claro y actividad de aula
6	Mitologia i religió en l'antiga Grècia: santuaris, rituals i jocs. La seva pervivència en l'actualitat	
7	Vida quotidiana a l'antiga Grècia. El paper de la dona	
8	Influències de la cultura grega en la civilització romana	
9	L'aportació de Grècia a la cultura i al pensament de la societat occidental	
10	Relació de Grècia amb cultures estrangeres: Pèrsia, Fenícia i Roma	

Saberes básicos del decreto

#	Saber oficial	Resumen claro y actividad de aula
1	Conceptes de llegat, herència i patrimoni	
2	La transmissió textual grega com a patrimoni cultural i font de coneixement a través de diferents cultures i èpoques. Suports d'escriptura: tipus i preservació	
3	La mitologia clàssica i la seva pervivència en manifestacions literàries i artístiques	
4	Obres públiques i urbanisme: construcció, conservació, preservació i restauració	
5	Les representacions i festivals teatrals, la seva evolució i pervivència en l'actualitat	
6	Les competicions atlètiques i la seva pervivència en l'actualitat	
7	Les institucions polítiques gregues, la seva influència i pervivència en el sistema polític actual	
8	Tècniques bàsiques de debat i d'exposició oral	
9	L'educació en l'antiga Grècia: els models educatius d'Atenes i Esparta i la seva comparació amb els sistemes actuals	
10	Principals obres artístiques de l'Antiguitat grega	
11	Principals llocs arqueològics, museus o festivals relacionats amb l'Antiguitat clàssica	

5. Rúbricas IA por competencia específica

Cada rúbrica está calibrada para esta materia y curso con descriptores observables y un ejemplo de evidencia en cada nivel. Edita los porcentajes según tu programación didáctica.

CE.1 · 30 % Portfolio

Valorar els moviments i accions que han promogut les llibertats en la història d'Espanya, utilitzant termes i conceptes històrics, a través de l'anàlisi comparada dels diferents règims polítics, per r...

Nivel	Etiqueta	Rango	Descriptor + ejemplo de evidencia
1	No conseguido	0-49%	Muestra dificultades severas para identificar unidades lingüísticas básicas y traducir fragmentos breves, incluso con ayuda constante. No logra justificar sus decisiones gramaticales ni utilizar el diccionario de forma funcional para resolver la polisemia. <i>Ejemplo: El alumno no logra identificar el sujeto y el verbo en una oración simple de estructura S-V-O y la traducción resultante carece de sentido gramatical en castellano.</i>
2	En proceso	50-69%	Traduce textos sencillos y adaptados con ayuda puntual, identificando elementos morfosintácticos básicos. Selecciona significados del diccionario de forma guiada y realiza comparaciones lingüísticas superficiales entre el griego y las lenguas de su repertorio. <i>Ejemplo: Traducción de una fábula de Esopo adaptada donde se identifican correctamente los casos nominativo y acusativo, pero se requiere asistencia para elegir la acepción correcta de un verbo polisémico.</i>
3	Adquirido	70-89%	Traduce y comprende textos de dificultad progresiva con autonomía, justificando la traducción mediante el análisis de unidades lingüísticas. Selecciona acepciones adecuadas en el diccionario, revisa sus errores y reflexiona de forma sistemática sobre su propio aprendizaje. <i>Ejemplo: Traducción de un pasaje de Jenofonte adaptado, justificando la elección de un tiempo verbal griego mediante su equivalencia funcional en castellano y corrigiendo errores tras una primera revisión.</i>
4	Avanzado	90-100%	Traduce con fluidez y precisión textos originales o adaptados, realizando análisis lingüísticos profundos y comparativas interlingüísticas complejas. Evalúa y corrige de forma autónoma sus producciones y las ajenas, integrando estrategias de aprendizaje eficaces. <i>Ejemplo: Análisis y traducción de un texto original breve donde el alumno propone diferentes opciones de traducción justificadas por el contexto cultural y corrige con rigor técnico la propuesta de un compañero.</i>

CE.2 · 25 % Rubrica generica

Reconèixer i valorar la diversitat identitària del nostre país, per mitjà del contrast de la informació i la revisió crítica de fonts, prenent consciència del paper que juga en l'actualitat, per respe...

Nivel	Etiqueta	Rango	Descriptor + ejemplo de evidencia
1	No conseguido	0-49%	<p>No reconoce los étimos ni formantes griegos en palabras comunes. No identifica cambios semánticos ni es capaz de deducir significados etimológicos, incluso con ayuda.</p> <p><i>Ejemplo: Ante la palabra 'teléfono', no logra identificar 'tele' (lejos) ni 'foné' (sonido); no puede explicar el significado etimológico.</i></p>
2	En proceso	50-69%	<p>Reconoce algunos étimos griegos evidentes solo con andamiaje. Identifica cambios semánticos muy básicos (p.ej., evolución de significado literal a figurado) únicamente con ayuda. Deducir el significado etimológico requiere guía frecuente.</p> <p><i>Ejemplo: Con la indicación de que 'biología' contiene 'bios' (vida) y 'logos' (estudio), explica que significa 'estudio de la vida', pero no puede aplicar el mismo razonamiento a palabras no trabajadas en clase.</i></p>
3	Adquirido	70-89%	<p>Distingue con autonomía los étimos y formantes griegos en léxico cotidiano y nuevo. Identifica cambios semánticos (especialización, extensión, metáfora) y deduce el significado etimológico de términos conocidos y desconocidos. Compara con las lenguas de enseñanza y personales, estableciendo relaciones básicas.</p> <p><i>Ejemplo: Explica que 'democracia' proviene de 'demos' (pueblo) y 'kratos' (poder), analiza que en griego antiguo se refería al poder del pueblo en la polis y que hoy tiene connotaciones más amplias, y lo relaciona con términos equivalentes en inglés ('democracy') o francés ('démocratie').</i></p>
4	Avanzado	90-100%	<p>Aplica la deducción etimológica a léxico técnico o especializado de forma autónoma, incluso sin trabajo previo. Integra la comparación con múltiples lenguas del repertorio, identificando préstamos y cognados. Reflexiona críticamente sobre prejuicios lingüísticos y valora la diversidad lingüística como riqueza.</p> <p><i>Ejemplo: Deducir que 'histología' significa 'estudio de los tejidos' a partir de 'histos' (tejido) y 'logos', relaciona con términos en alemán ('Histologie'), inglés ('histology'), y árabe (su lengua familiar), y debate cómo la percepción del griego como lengua de cultura puede generar estereotipos sobre otras lenguas.</i></p>

CE.3 · 20 %**Rubrica generica**

Analitzar i valorar la idea de progrés des de la perspectiva del benestar social i de la sostenibilitat, a través de la interpretació dels factors modernitzadors de l'economia espanyola, l'ús de mètod...

Nivel	Etiqueta	Rango	Descriptor + ejemplo de evidencia
1	No conseguido	0-49%	<p>Lee con dificultad fragmentos muy guiados y no logra extraer sentido global. Identifica solo palabras aisladas y no reconoce el género literario. Sus comentarios son meramente descriptivos o nulos.</p> <p><i>Ejemplo: Ante un pasaje adaptado de la Odisea, solo señala 'Odiseo' y 'mar', sin relacionar con la épica ni el contexto.</i></p>
2	En proceso	50-69%	<p>Interpreta fragmentos breves y guiados, identificando el género y algún tópico, pero con apoyos. Define palabras clave con ayuda. Sus comentarios son esquemáticos y poco contextualizados.</p> <p><i>Ejemplo: En un fragmento de Safo, indica que es poesía lírica y menciona el tópico del amor, pero no explica la relación con la sociedad griega arcaica.</i></p>
3	Adquirido	70-89%	<p>Interpreta y comenta textos griegos de complejidad media de forma autónoma. Analiza géneros, temas y valores ético-estéticos, y define conceptos clave sin ayuda. Relaciona el texto con el contexto histórico y artístico, y crea textos sencillos con intención literaria.</p> <p><i>Ejemplo: Comenta un fragmento de la Ilíada identificando el tópico del héroe, explica su función en la épica homérica y redacta un breve poema épico imitando el estilo homérico.</i></p>
4	Avanzado	90-100%	<p>Interpreta y comenta críticamente textos complejos, estableciendo conexiones con la genealogía literaria europea y valorando su aportación. Analiza de forma autónoma influencias, tópicos y valores, y crea textos literarios originales con conciencia de estilo y transferencia a otros contextos.</p> <p><i>Ejemplo: Compara el tratamiento del héroe en la Ilíada con el de la Eneida, argumenta cómo influye en la épica renacentista y escribe un relato breve que recrea el tópico del viaje iniciático.</i></p>

CE.4 · 25 %**Rubrica generica**

Prendre consciència de la diversitat social a través de l'anàlisi multidisciplinària dels canvis i continuïtats de la societat espanyola al llarg del temps, l'evolució de la població, els nivells i ma...

Nivel	Etiqueta	Rango	Descriptor + ejemplo de evidencia
1	No conseguido	0-49%	<p>Identifica de forma aislada algunos aspectos de la civilización griega (personales, religiosos o sociopolíticos) solo con apoyo constante del docente o de material guiado. No logra comparar pasado y presente ni valorar el legado.</p> <p><i>Ejemplo: En una ficha dirigida, señala correctamente una institución griega pero no explica su función ni la relaciona con la actualidad.</i></p>
2	En proceso	50-69%	<p>Explica con ayuda parcial algunos procesos históricos o instituciones griegas, y realiza comparaciones simples entre el mundo clásico y el actual, aunque de manera superficial o con imprecisiones. Participa en debates reproduciendo argumentos dados, pero sin profundizar.</p> <p><i>Ejemplo: En una exposición oral breve, describe la democracia ateniense y señala diferencias obvias con la actual, pero no analiza matices ni aporta ejemplos variados.</i></p>
3	Adquirido	70-89%	<p>Explica con claridad los procesos históricos, políticos, instituciones y modos de vida de la Grecia clásica, comparándolos críticamente con el presente para valorar su legado. Participa en debates aportando argumentos propios y elabora un trabajo de investigación guiado pero con cierta autonomía en soporte variado.</p> <p><i>Ejemplo: Realiza un póster sobre la religión griega donde analiza similitudes y diferencias con las creencias actuales, y defiende su postura en un coloquio citando fuentes proporcionadas.</i></p>
4	Avanzado	90-100%	<p>Analiza y compara de manera autónoma y crítica múltiples aspectos de la civilización griega, integrando ámbitos personal, religioso y sociopolítico en un discurso coherente. Transfiere estos conocimientos al análisis de otros contextos históricos o culturales. Lidera debates, cuestiona interpretaciones y elabora una investigación personal con rigor y creatividad en soporte diverso.</p> <p><i>Ejemplo: Elabora un ensayo breve donde compara la noción de ciudadanía en Grecia y en la actualidad, y plantea propuestas fundamentadas para mejorar la participación democrática actual a partir del modelo griego.</i></p>

CE.5 · 20 %**Rubrica generica**

Analitzar críticament el paper de les creences i de les ideologies en l'articulació social, en l'ús del poder i en la configuració d'identitats i projectes polítics contraposats, a través de l'estudi ...

Nivel	Etiqueta	Rango	Descriptor + ejemplo de evidencia
1	No conseguido	0-49%	Identifica de forma aislada algún elemento del legado material o inmaterial griego, pero no logra explicar su significado ni su relación con creaciones modernas. No aplica criterios de valoración crítica. <i>Ejemplo: Enumera tres dioses griegos sin explicar su influencia en el arte posterior.</i>
2	En proceso	50-69%	Identifica y explica, con guía, el legado material e inmaterial de la civilización griega, reconociendo algunas fuentes de inspiración en manifestaciones modernas. Realiza un análisis parcial del patrimonio local con ayuda. <i>Ejemplo: Explica que el Partenón ha influido en edificios neoclásicos, pero no relaciona otras manifestaciones culturales.</i>
3	Adquirido	70-89%	Identifica y explica de manera autónoma el legado material e inmaterial griego como fuente de inspiración en creaciones modernas y contemporáneas. Analiza críticamente el patrimonio histórico y cultural, reconociendo su valor como transmisor de conocimiento. Aplica criterios dados para explorar el legado en su entorno. <i>Ejemplo: Analiza cómo la tragedia griega influye en una obra teatral actual, valorando su aportación a la literatura universal.</i>
4	Avanzado	90-100%	Valora críticamente el patrimonio griego integrando perspectivas de sostenibilidad y proponiendo acciones para su conservación. Transfiere sus conocimientos a contextos nuevos, relacionando el legado griego con problemáticas actuales (identidad, medioambiente, democracia). Investiga de forma autónoma y presenta conclusiones originales. <i>Ejemplo: Diseña una ruta turística sostenible por vestigios griegos de su localidad, explicando su impacto cultural y proponiendo medidas de preservación.</i>

Sugerencias DUA por competencia específica

Diseño Universal del Aprendizaje aplicado a cada CE en sus tres ejes: representación (cómo presento el contenido), acción y expresión (cómo demuestran lo aprendido) e implicación (cómo motivar).

CE.1

Eje DUA	Principio	Sugerencias
Representación	Proporcionar múltiples formas de representación del contenido	<ul style="list-style-type: none">• Distribuir el texto griego con tres versiones: solo el original, con segmentación morfológica coloreada, y con análisis sintáctico etiquetado (función, caso, género, número).• Ofrecer un audio del texto griego leído con pronunciación clásica y pausas, acompañado de subtítulos en griego y en español.• Presentar el texto en un editor en línea que permita al alumnado ocultar/mostrar ayudas (glosario, paradigmas, análisis automático) según su decisión.
Acción y expresión	Proporcionar múltiples formas de expresión y acción	<ul style="list-style-type: none">• Permitir que el alumnado entregue la justificación de la traducción en formato escrito, oral (grabación) o mediante un esquema visual (mapa conceptual de relaciones gramaticales).• Solicitar la creación de un glosario comparativo (griego - lengua de enseñanza - otra lengua del repertorio) con fichas que incluyan contexto de aparición y anotaciones etimológicas.• Proponer la elaboración de una breve dramatización o lectura dramatizada del texto traducido, explicando las decisiones léxicas y sintácticas adoptadas.
Implicación / motivación	Proporcionar múltiples formas de implicación y motivación	<ul style="list-style-type: none">• Ofrecer cinco textos cortos (máximo 10 líneas) de diferentes géneros y temáticas (fábula, mito, sentencia, diálogo filosófico, inscripción) para que el alumnado elija uno según su interés.• Plantear un concurso de traducción donde los equipos compitan por obtener la versión más precisa y justificada, con una rúbrica transparente y feedback inmediato.• Vincular un texto con un tema de actualidad (ej. democracia, justicia, familia) y pedir que el alumnado busque paralelismos en su propia experiencia, justificando cómo la traducción refleja esos conceptos.

CE.2

Eje DUA	Principio	Sugerencias
---------	-----------	-------------

Representación	Proporcionar múltiples formas de representación del contenido etimológico.	<ul style="list-style-type: none"> • Ofrecer un mapa etimológico interactivo (ej. con Genially) que conecte étimos griegos con palabras españolas y otras lenguas del aula, con enlaces a pronunciación y evolución histórica. • Presentar tarjetas físicas o digitales con un étimo por tarjeta, que incluyan su forma griega, transcripción, significado original y ejemplos de derivados en distintas lenguas. • Grabar micro-videos (2-3 min) que expliquen el cambio semántico de un étimo concreto (ej. δῆμος > democracia, demografía, pandemia), acompañados de subtítulos y apoyos visuales.
Acción y expresión	Ofrecer opciones para que el alumnado demuestre su comprensión de los étimos y cambios semánticos.	<ul style="list-style-type: none"> • Crear un 'diccionario etimológico colaborativo' en formato digital (padlet, wiki) donde cada estudiante aporte una entrada con étimo, derivados y análisis del cambio semántico. • Elaborar un póster o infografía comparativa (a mano o con Canva) que muestre cómo un mismo étimo da lugar a palabras en español, inglés y otra lengua del repertorio del alumno. • Grabar un podcast o videodiario explicando el recorrido semántico de una palabra de uso cotidiano (ej. 'política' desde πολιτική), justificando los cambios.
Implicación / motivación	Fomentar el interés y la autorregulación mediante elección y conexión con la realidad del alumnado.	<ul style="list-style-type: none"> • Permitir que cada estudiante seleccione una lista de 5 palabras de su ámbito de interés (deporte, tecnología, medicina, etc.) para rastrear sus étimos griegos. • Plantear un reto por equipos: encontrar el mayor número de palabras con un mismo étimo en distintas lenguas del aula y explicar las diferencias de significado. • Ofrecer dos niveles de profundización: análisis básico (identificar étimo y derivados) o avanzado (investigar cambios semánticos inesperados o étimos poco evidentes).

CE.3

Eje DUA	Principio	Sugerencias
Representación	Proporcionar múltiples formas de representación	<ul style="list-style-type: none"> • Ofrecer el texto griego original y una transliteración al alfabeto latino (con acentos) junto a la traducción, para facilitar el reconocimiento de palabras y la comprensión fonética. • Incluir grabaciones de audio con la recitación de los textos en pronunciación erasmista o histórica (según el fragmento), como apoyo para alumnos que procesan mejor la información auditiva. • Presentar un mapa histórico interactivo (geolocalizado con fechas) de las obras y autores, vinculado a imágenes de los lugares y a una línea del tiempo de los contextos sociopolíticos.

Eje DUA	Principio	Sugerencias
Acción y expresión	Proporcionar múltiples formas de expresión	<ul style="list-style-type: none"> • Permitir que el alumnado realice una breve dramatización en vídeo (2-3 minutos) de un pasaje del texto, incorporando vestimenta o atrezzo simbólico, y explicando oralmente la conexión con el contexto histórico. • Solicitar la redacción de una adaptación moderna del fragmento (carta, noticia, relato breve) que mantenga los elementos literarios griegos identificados (símiles, metáforas, estructura), justificando las elecciones. • Pedir la elaboración de un esquema o infografía digital que trace la influencia del texto griego en obras posteriores de la literatura europea (conectando autores, géneros y temas), destacando la genealogía.
Implicación / motivación	Proporcionar múltiples formas de motivación	<ul style="list-style-type: none"> • Ofrecer una selección reducida de textos de distintos géneros (épico, lírico, dramático) para que cada estudiante elija el que más le atraiga personalmente, pudiendo también proponer uno no listado. • Relacionar los temas universales del texto (destino, justicia, amor) con ejemplos actuales de películas, series o videojuegos, proponiendo un breve análisis comparativo que explique la pervivencia del mito. • Plantear dos niveles de profundización en la tarea de comentario: un análisis guiado (con preguntas estructuradas) o un estudio más autónomo con preguntas abiertas, según la confianza del alumno.

CE.4

Eje DUA	Principio	Sugerencias
Representación	Proporcionar múltiples formas de representación del contenido sobre la civilización griega.	<ul style="list-style-type: none"> • Ofrecer una línea del tiempo interactiva que combine mapas, imágenes de artefactos y fragmentos textuales traducidos para contextualizar los ámbitos personal, religioso y sociopolítico. • Proporcionar audios con lecturas dramatizadas de fuentes primarias (como fragmentos de la Ilíada o la Política de Aristóteles) acompañados de transcripciones con notas explicativas. • Utilizar infografías comparativas que contrasten instituciones griegas (p. ej., la asamblea, el ágora) con equivalentes modernas, usando colores y símbolos para facilitar la asociación visual.

Eje DUA	Principio	Sugerencias
Acción y expresión	Ofrecer opciones variadas para que el alumnado demuestre su análisis y comparación crítica.	<ul style="list-style-type: none"> • Diseñar una exposición digital (póster o presentación) en la que el estudiante seleccione tres aspectos de la civilización griega y los compare con la realidad actual, justificando su valoración. • Elaborar un breve podcast o vídeo de 3-5 minutos donde el alumno explique una aportación griega (p. ej., la democracia) y su influencia en la ciudadanía actual, apoyándose en citas de fuentes. • Redactar un diario ficticio de un ciudadano ateniense o espartano que refleje la vida cotidiana, religiosa y política, incluyendo una reflexión final sobre diferencias con el presente.
Implicación / motivación	Fomentar el interés y la relevancia personal mediante opciones y conexiones con el mundo actual.	<ul style="list-style-type: none"> • Permitir que cada alumno elija un ámbito (personal, religioso o sociopolítico) para profundizar, pudiendo cambiar durante el proceso si descubre otro más atractivo. • Organizar un debate simulado sobre un tema polémico actual (p. ej., participación ciudadana o libertad religiosa) en el que los estudiantes defiendan posturas basadas en el modelo griego y lo critiquen. • Incorporar elementos de gamificación: crear un sistema de insignias por identificar paralelismos originales entre la Grecia clásica y la cultura contemporánea (cine, redes sociales, política).

CE.5

Eje DUA	Principio	Sugerencias
Representación	Proporcionar múltiples formas de representación	<ul style="list-style-type: none"> • Ofrecer un mapa conceptual interactivo que vincule términos griegos (templo, teatro, ágora) con imágenes de yacimientos arqueológicos y recreaciones 3D, destacando su influencia en edificios actuales (parlamentos, universidades). • Presentar un eje cronológico digital con hitos del legado griego (mitología, filosofía, arte) y enlaces a fragmentos textuales en griego original con traducción, audios y vídeos explicativos de cómo han inspirado obras contemporáneas (películas, novelas). • Facilitar textos polimórficos: un mismo contenido sobre el Partenón en formato artículo, cómic, video documental y podcast, para que el alumno elija la vía que mejor procese.

Eje DUA	Principio	Sugerencias
Acción y expresión	Proporcionar múltiples formas de acción y expresión	<ul style="list-style-type: none"> • Elaborar un póster digital interactivo donde el alumno seleccione un elemento del patrimonio griego (ánfora, columna corintia, mito de Edipo) y lo conecte con una creación moderna (logotipo, película, obra arquitectónica) mediante texto justificativo y una breve presentación oral grabada. • Redactar un artículo de opinión para un blog de clase en el que se evalúe críticamente la gestión de un sitio arqueológico griego (Delfos, Olimpia) y se propongan medidas de sostenibilidad, usando vocabulario específico del griego antiguo. • Diseñar una infografía colaborativa con herramientas digitales que compare el legado material (vasijas, esculturas) e inmaterial (filosofía, democracia) griego con su reinterpretación actual, incluyendo citas de fuentes primarias traducidas.
Implicación / motivación	Proporcionar múltiples formas de implicación	<ul style="list-style-type: none"> • Plantear un reto de diseño: 'Si fueras arquitecto/a del siglo XXI, ¿qué elemento del arte griego incorporarías en un edificio público de tu ciudad? Justifica tu elección basándote en el contexto histórico y la función actual'. • Ofrecer opción de proyecto final: analizar el impacto del teatro griego en una obra contemporánea (cine, teatro) o elaborar una propuesta de ruta turística cultural sostenible por un yacimiento griego, con materiales en soporte físico o digital. • Incorporar una dinámica de juego de roles: cada alumno representa a un agente (conservador, turista, arquitecto municipal) en un debate sobre la rehabilitación de un teatro griego, con argumentos basados en textos y evidencias.

Cómo programar paso a paso

Hoja de ruta de 7 pasos para construir tu programación didáctica desde el decreto hasta la rúbrica final.

Paso 1 · Leer el decreto vigente 1-2 horas

Localiza el decreto de tu CCAA que desarrolla el currículo de Bachillerato para Griego I. Extrae las competencias específicas (CE), criterios de evaluación y saberes básicos. Verifica si hay orientaciones metodológicas propias.

Tip: Descarga el PDF del decreto y marca con colores las CE, criterios y saberes. Te ahorrarás horas de búsqueda después.

Paso 2 · Listar las CE y criterios 1 hora

Enumera las 5 competencias específicas y sus 18 criterios de evaluación. Agrúpalos temporalmente en una tabla para tener visión global.

Tip: Usa una hoja de cálculo con columnas: CE, criterio, saber asociado, peso previsto. Así ves vacíos de un vistazo.

Paso 3 · Priorizar criterios e instrumentos 1-2 horas

Selecciona los criterios que evaluarás en cada trimestre y decide qué instrumentos usarás (análisis de textos, exposiciones, pruebas escritas, proyectos). Ajusta a 3 horas semanales.

Tip: No quieras evaluar todos los criterios cada trimestre. Prioriza 6-7 por trimestre y repite los básicos (ej. traducción) en todos.

Paso 4 · Distribuir saberes por trimestre 2 horas

Reparte los 51 saberes básicos (6 bloques) en tres trimestres. Ten en cuenta la progresión: alfabeto y gramática inicial en 1º trimestre, sintaxis en 2º, textos completos en 3º.

Tip: Los saberes de 'Grecia y su legado' (bloque 6) pueden trabajarse de forma transversal cada trimestre, no como unidad aislada.

Paso 5 · Diseñar una SDA tipo por trimestre 2-3 horas

Crea una situación de aprendizaje (SDA) por trimestre que integre varios saberes y criterios. Por ejemplo, una SDA sobre 'La familia en la Grecia clásica' que combine léxico, morfología y civilización.

Tip: Engancha al alumnado con un producto final tangible: una infografía, un podcast o una entrada de blog en 'latín' pero adaptado al griego.

Paso 6 · Establecer ponderaciones del departamento

1 hora

Define el peso de cada criterio en la nota final. Coordínate con el departamento (si no eres único) para homogeneizar. Por ejemplo: 40% traducción, 30% análisis morfosintáctico, 20% léxico, 10% cultura.

Tip: Deja un margen (5-10%) para la evaluación de la competencia personal, social y de aprender a aprender mediante rúbricas de trabajo en equipo.

Paso 7 · Documentar atención a la diversidad y recuperación

1-2 horas

Incluye medidas de adaptación curricular y un plan de recuperación para alumnos con pendientes. Especifica cómo se evaluarán los criterios no superados en la convocatoria extraordinaria.

Tip: Crea un 'cuaderno de recuperación' con actividades por saber básico no adquirido. El alumno lo entrega antes del examen de recuperación y suma hasta un 20%.

Este documento es una ayuda de trabajo generada por Corrigiendo.es a partir de datos curriculares oficiales estructurados y de un enriquecimiento didáctico sintetizado con IA (Gemini). Revisa siempre la normativa vigente de tu administración educativa antes de incorporarlo literalmente a documentos administrativos del centro.